

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 22 (3)

IZDAN 1 AVGUSTA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14203

Ing. Horn Jindrich, Praha i Ing. Dlouhy Ondrej, Praha — Troja, Č. S. R.

Postupak za denaturisanje pogonskih sredstava za industrijske svrhe.

Prijava od 9 avgusta 1937.

Važi od 1 marta 1938.

Naznačeno pravo prvenstva od 8 avgusta 1936 (Č. S. R.).

Razne materije, koje služe kao pogonsko sredstvo za motore, naročito benzin, upotrebljene su u industriji laka, kreme za cipele, paste za parkefe i sredstava za bajcovanje. Za ove svrhe se upotrebljava benzin, oslobođen od poreza, trošarine. Taj porez trebao bi se plaćati u slučaju upotrebe benzina u pogonske svrhe. Iz tog razloga radi fiskalnih interesa potrebno je pogonska sredstva namenjena industriji denaturisati sa nekom odgovarajućom materijom, koja treba da odgovara sledećim uslovima:

Materija za denaturisanje mora da bude takva, da se ne može uopšte ili samo vrlo teško i skupo odstraniti iz pogonskog sredstva i mora da pretvara isto u sredstvo, koje se ne može više praktički upotrebljavati za pogon. Osim toga mora odgovarati industrijskoj primeni, da bi se moglo za sve svrhe jednom jedinom materijom postići željeni cilj.

Već su predložene razne materije, ali su se pokazale kao neodgovarajuće.

Sada je pronađeno, da se može postići izvrsno za sve ciljeve odgovarajuće denaturisanje, ako se upotrebljavaju inače poznati sikativi, koji se redovno primeњuju u industriji laka, i to rezinati, linoleati ili oleati metala, n. pr. olova, ili t. zv. soligeni i sl.

Ove materije nisu uopšte štetne prilikom upotrebe benzina ili drugih pogonskih sredstava za rastvorna sredstva u industriji. Ove se mogu samo vrlo teško i sa velikim troškovima odstraniti, tako da je

njihovo odstranjenje sasvim nerentabilno.

Ako se na taj način denaturisana sredstva upotrebljavaju u motorima, jedan će se deo ovih materija taložiti u karburatoru i zapušće dizne. Osim toga će se zapušti i cev za sisanje. Jedan će deo ostati u glavi ventila za sisanje i u sprovodnicima ventila, te će prouzrokovati nepravilan hod motora. Rad motora će biti sprečen, pošto ventili ne mogu pravilno raditi.

Jedan deo materije za denaturisanje, koji bi event. dospeo u radni prostor motora, raspada se i sagoreva u jedan tvrd ugljeni ostatak, koji će ostati u glavi cilindra. Nastali oksid metala ili sam metal taložiće se u glavi izlaznog ventila i nastaje nezaptivenost. Zato će motor posle kratkog vremena raditi nepravilno ili će uopšte prestati funkcionisati.

Ustanovljeno je, da je za postizanje takvog dejstva dovoljna sasvim mala količina spomenutih dodataka te će biti sasvim dovoljna količina do 3% po težini. Redovno je dovoljno za postizanje opisanih pojava količina od $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}\%$ po težini.

Patentni zahtevi:

- 1.) Postupak za denaturisanje pogonskih sredstava za industrijske svrhe, naznačen time, što se ova sredstva denaturišu po sebi poznatim sikativima, koji se inače redovno upotrebljavaju u industriji laka, kao što su rezinati, oleati, linoleati metala,

n. pr. olova, ili t. zv. soligeni, i to pojedinačno ili u medusobnoj mešavini.

2.) Postupak po zahtevu 1, naznačen

time, što se sredstva za denaturisanje upotrebljavaju najviše u količini od 3% po težini.

